

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr UFV 2021/2434

Riktlinjer för modell för utbildningsutvärderingar

Fastställda av rektor 2022-06-21

Riktlinjer för modell för utbildningsutvärderingar

Uppsala universitets systematiska kvalitetsarbete av utbildning omfattar såväl kvalitetssäkring som kvalitetsutveckling. Enligt arbetsordningen (UFV 2017/95) vilar ansvaret för kvalitet i utbildning på respektive områdes-/fakultetsnämnd som med sin kunskap om de aktuella utbildningarna bäst kan bedöma hur kvaliteten säkerställs och utvecklas. Därför ansvarar de för utformning, genomförande och uppföljning av utbildningsutvärderingar. Modellen omfattar två delar: årlig uppföljning av utbildning samt utbildningsutvärderingar vart sjätte år.

Utbildningsutvärderingarna ska systematiskt bidra till att säkerställa och utveckla kvaliteten på utbildningarna och syftar till att stimulera till utbildning av högsta nationella och internationella kvalitet.

All utbildning¹ på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå ska utvärderas en gång vart sjätte år i en utbildningsutvärdering. Områdes- eller fakultetsnämnd avgör hur utbildningar grupperas i lämpliga utvärderingsenheter. Utbildningarna ska så långt möjligt analyseras i sin helhet.

Utvärderingen ska ske utifrån krav som anges i högskolelag (1992:1434) och högskoleförordning (1993:100) (examensordningen) och med beaktande av europeiska principer för kvalitetssäkring (ESG), Mål och strategier för Uppsala universitet och utbildningsspecifika styrdokument. För fördjupad beskrivning av de mål som rör utbildning på grundnivå och avancerad nivå i mål och strategier för Uppsala universitet hänvisas till Pedagogiskt program för Uppsala universitet.

---

¹ Med all utbildning avses all förekommande utbildning på grundnivå (kurser, utbildningsprogram, huvudområden, biområden), avancerad nivå (kurser, utbildningsprogram, huvudområden) och forskarnivå (ämnen, kurser), behörighetsgivande förutbildning, kompletterande pedagogisk utbildning, uppdragsutbildning.

Den utbildning som blir föremål för UKÄ:s utbildningsutvärderingar under sexårsperioden undantas från riktlinjerna avseende genomförande av utbildningsutvärdering, men redovisning och uppföljning av resultaten sker enligt föreliggande riktlinjer. I det fall UKÄ:s utvärdering resulterar i omdömet ifrågasatt kvalitet ska Uppsala universitets rutiner följas. Gemensamma utbildningsprogram med annat lärosäte kan utvärderas externt i enlighet med överenskommelsen mellan lärosätena och inom ramen för nationella krav, men redovisning och uppföljning av resultaten sker enligt föreliggande riktlinjer.

Utbildningsutvärderingen ska:

- utformas så att den genererar den kunskap som krävs för att säkerställa och utveckla kvaliteten för aktuell utbildning,
- omfatta en helhetsbedömning av utbildningens kvalitet – dess styrkor, svagheter och utvecklingsområden,
- innebära att såväl berörda lärare som studenter² medverkar i planering, genomförande och uppföljning av utvärderingen,
- innefatta extern granskning enligt vedertagna principer utförd av minst två kollegor från ett eller flera andra lärosäten, och minst en kollega från annan fakultet/vetenskapsområde inom Uppsala universitet. Vidare bör minst en student från annat lärosäte eller annan utbildning inom Uppsala universitet ingå,
- innehålla en självvärdering och relevanta underlag som grund för bedömningen,
- resultera i ett sammanfattande bedömarutlåtande om utbildningens styrkor, svagheter/utvecklingsområden samt rekommendationer,
- resultera i en kort utvärderingsrapport där utbildningsansvariga redogör för utvärderingens metod och uppläggning, sammanfattar de viktigaste slutsatserna utifrån självvärdering och bedömarutlåtande, samt redovisar planerade åtgärder/utvecklingsinsatser.

Utbildningsutvärderingens områden och aspekter

Utvärderingen ska täcka in samtliga följande elva aspekter och beskriva det löpande kvalitetsarbetet inom varje område. Olika tyngd kan läggas vid aspekterna beroende på utvecklingsbehov och relevans för utbildningen.

Måluppfyllelse, undervisning och examination

- Att utbildningarna når målen i högskolelagen och högskoleförordningen (examensordningen) och utbildningsspecifika mål, dvs. de faktiska studieresultaten motsvarar de förväntade studieresultaten.
- Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet.
- Att undervisningen sätter studenters lärande i centrum.
- Att målen examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt och progression säkerställs.

Lärarkompetens

- Att verksamma i undervisning och handledning har adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk/ämnesdidaktisk kompetens samt att lärarkapaciteten är tillräcklig.

---

² Med student avses person som är antagen till och bedriver studier på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå.

Studentmedverkan och studentperspektiv

- Att studenter har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen.
- Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö föreligger.

Arbetsliv och samhällsrelevans

- Att utbildningen svarar mot individens och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv.

Inkludering, omvärld och hållbarhet

- Att lika villkor och jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen.
- Att internationalisering och internationella perspektiv främjas.
- Att hållbarhetsperspektiv främjas.

Områdes- eller fakultetsnämnd ansvarar för:

- att en kort utvärderingsrapport sammanställs, diarieförs och görs tillgänglig internt,
- att utvärderingsrapporten även innehåller nämndens slutsats, inklusive om behov av särskild uppföljning föreligger,
- att planerade åtgärder tillsammans med det sammanfattande bedömarutlåtandet görs allmänt tillgängliga,
- att åtgärder och utvecklingsinsatser vidtas, samt att vidtagna och kvarstående åtgärder dokumenteras och följs upp på lämplig nivå inom ramen för årlig uppföljning,
- att nödvändiga åtgärder följs upp årligen av ansvarig områdes-/fakultetsnämnd till dess de är genomförda eller tills utbildningen lagts ned,
- att årligen sammanställa och analysera resultat och slutsatser av årets utbildningsutvärderingar inklusive behov av särskild uppföljning, vilket redovisas till rektor inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning,
- att studenter inom berörd utbildning informeras om utvärderingen och planerade åtgärder,
- att resultaten från genomförda utbildningsutvärderingar presenteras av utbildningsansvariga vid den regelbundet återkommande konferensen för utbildningsutvärderingar,
- att besluta om att utbildningsutvärderingar inom specifika ämnesområden i tillämpliga delar kan ersättas av annan extern ackreditering (t ex EQUIS). Redovisning och uppföljning av resultaten sker dock i enlighet med föreliggande riktlinjer.

Modellens utgångspunkter

Modellen:

- är decentraliserad och bygger på det löpande kvalitetsarbetet,
- bygger på extern kritisk granskning och kollegiala arbetsformer,
- är kvalitetsdrivande och innefattar studentmedverkan,
- är skarp, dvs. förmår identifiera och åtgärda brister, och
- är så enkel och kostnadseffektiv som möjligt.

Extern granskning är en väl förankrad form av akademisk kvalitetssäkring, som i detta sammanhang tillförsäkrar att universitetets utbildningar underställs oberoende granskning och kan relateras till motsvarande utbildningar vid andra lärosäten. Intern granskning av en kollega från annan fakultet/område bidrar till att ifrågasätta det för givet tagna inom aktuellt ämnesområde och ökar kunskaps- och erfarenhetsutbytet inom universitetet. Den regelbundet återkommande konferensen för utbildningsutvärderingar bidrar med ytterligare tillfälle till konstruktiv kritisk blick från andra kollegor och studenter inom universitetet, liksom till spridandet av goda exempel och lärdomar.

Skärpan i systemet åstadkoms genom krav på extern och intern granskning av all utbildning, områdes-/fakultetsnämnders slutsats och uppföljning av åtgärder samt öppenheten med resultat och planerade åtgärder. Resultat och åtgärder rapporteras inom ramen för den ordinarie verksamhetsplaneringen och uppföljningsprocessen, vid rektors årliga kvalitetsdialog och vid konferensen för utbildningsutvärderingar. En universitetsövergripande kvalitetsrapport sammanställs årligen utifrån genomförda utbildningsutvärderingar, vilken föredras för rektor och ligger till grund för rektors årliga summering till konsistoriet.

Modellen medger jämförelser över tid och mellan utbildningar, såväl nationellt som internationellt. Detta är centralt ur såväl ett kvalitetssäkrings- som utvecklingsperspektiv.